

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
 ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
 з науково-методичної
 та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2018 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

напрям 6.010102 «Початкова освіта»

(спеціалізація «Дошкільна освіта»)

Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
 Ідентифікаційний код 02136554
 Начальник відділу
 моніторингу якості освіти
 Проголосив: 019 7/18
 (підпис) (прізвище, ініціал)
 « » 2018 р.

Київ-2018

УДК 373.2.01:159.9
ББК 74.589

Практикум з ігрової діяльності : роб. прог. навч. дисцип. [для студентів напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. О. О. Стаєнна – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016.– 37 с.

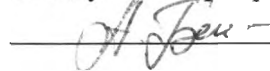
Розробник:

Стаєнна Олена Олександрівна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від «07» лютого 2018 року №8

Завідувач кафедри дошкільної освіти

 – Г.В. Беленька

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

 М. А. Машовець

© КУ імені Бориса Грінченка, 2018 рік

© Педагогічний інститут, 2018 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
<i>Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ</i> <i>ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	8
<i>Змістовий модуль II. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ</i> <i>ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	10
<i>Змістовий модуль III. . ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ..</i> <i>ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	13
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Практикум з ігрової діяльності»	14
V. Плани семінарських занять	16
VI. Завдання для самостійної роботи	21
Карта самостійної роботи бакалавра	23
VII. Система поточного та підсумкового контролю	24
VIII. Методи навчання	28
IX. Методичне забезпечення курсу	27
X. Рекомендована література	29
Основна	29
Додаткова	29

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Практикум з ігрової діяльності» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для спеціальності «Початкова освіта» денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра», Національної рамки кваліфікації та Базового компоненту дошкільної освіти – стандарту дошкільної освіти в Україні.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Практикум з ігрової діяльності», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Практикум з ігрової діяльності» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі ігрової діяльності та є складовою частиною дисциплін циклу професійно-педагогічної підготовки. Її вивчення передбачає розвиток особистості з високим рівнем теоретичних і практичних знань, свідомості і культури. Освіта майбутніх бакалаврів у галузі дошкільної освіти як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на вміння організовувати ігрову діяльність дітей дошкільного віку, як складову системи дошкільної освіти.

Мета курсу – формування професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтується на вивченні теоретико-методичних основ ігрової діяльності дітей дошкільного віку в умовах суспільного дошкільного виховання та сім'ї.

Завдання курсу:

теоретико-методологічні – є систематизація знань студентів про ігрову діяльність (гру); окреслення змісту ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти;

методичні – оволодіння студентами методичними засадами педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку;

практичні – формування умінь доцільно використовувати методи і прийоми організації ігрової діяльності в освітньому просторі дошкільного навчального закладу.

Навчальна дисципліна «Практикум з ігрової діяльності» спрямована на формування **фахових компетентностей**:

Методична: *знання* про складові методології ігрової діяльності: принципи, теорії гри, об'єктивні закони і закономірності, концепції, підходи, категоріально-понятійний апарат, функції гри, структуру ігрової діяльності, класифікацію ігор; зміст ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти; методичні засади педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку; *уміння* проектувати ігрову діяльність дітей дошкільного віку, використовуючи педагогічні методи і прийоми які б сприяли засвоєнню теоретичних знань з теорії і методики ігрової діяльності дітей дошкільного віку, розвитку пізнавальних інтересів, формуванню необхідних професійних вмінь і навичок; здійснювати у процесі керівництва грою динамічну мобілізацію всіх її структурних на досягнення позитивного педагогічного результату; забезпечувати розвивально-виховне ігрове середовище у дошкільному навчальному закладі; будувати процес ігрової діяльності на рівнях «педагог – дитина», «педагог – батьки – дитина», «педагог – педагог».

Практично-творча: *знання* про особливості застосування різних типів ігор з метою формування життєвої компетенції дітей дошкільного віку; *уміння* творчо використовувати ігрові технології у навчанні та вихованні дітей дошкільного віку.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення

дисципліни, становить 150 год., із них 30 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 34 год. – практичні заняття, 70 год. – самостійна робота, 10 год. – модульний контроль. Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни «Практикум з ігрової діяльності» завершується складанням заліку.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна
Модулів – 5	Напрямок підготовки 013 «Початкова освіта»	
Змістових модулів – 3		
Загальна кількість годин – 150		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		Освітній рівень: перший (бакалаврський)
	3-й; 4-й.	
	Семестр	
	6-й, 7-й	
	Лекції	
	30 год.	
	Семінарські	
	6 год.	
	Практичні	
	34	
Самостійна робота		
70 год.		
Модульний контроль:		
10 год.		
		Вид контролю: залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичні	МКР	Самостійна робота
Змістовий модуль І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ								
1.	Теорія гри		4	2	2			4
2.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку		4	2	2			4
Разом			8	4	4		2	12
Змістовий модуль ІІ. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ								
5	Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку		2			2		4
6-7.	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку		6	2		4		4
8.	Планування ігрової діяльності дітей		6	2	2	2		4
9.	Організація ігрового простору		6	2		4		4
Разом			20	6	2	12	2	16
Змістовий модуль ІІІ. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ								
10	Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід		2	2		2		6
11.	Методика організації творчих ігор		8	4		6		10
12.	Методика організації ігор за готовими правилами		6	4		4		6
13.	Українські народні ігри		2	2		2		4
14.	Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку		6	4		4		8

15.	Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми		4	2		2		8
16.	Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами		4	2		2		8
<i>Разом</i>				20	6	22	6	52
<i>Разом за навчальним планом</i>		150		30	6	34	10	70

ІІІ. ПРОГРАМА

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 1. Теорія гри (2 год.)

Значення теорії ігрової діяльності дітей для дошкільної освіти. Сутність термінологічного словосполучення «теорія ігрової діяльності» Зміст поняття «методологія теорії ігрової діяльності». Визначення вихідних позицій теорії ігрової діяльності. Характеристика вихідних теорій сучасної наукової інтерпретації ігрової діяльності (Л.Артемова, Р. Жуковська, Т. Маркова, Н. Михайленко, Е.Костяшкін, Б.Кобзар, О.Огородніков, К.Агафонова, Л.Веденісова, Р.Зіміна, В.Чубенко та ін.). Принципи, об'єктивні закони і закономірності та наукові підходи в методологічному забезпеченні теорії ігрової діяльності. Категоріально-понятійний апарат теорії ігрової діяльності.

Ключові поняття теми: методологія ігрової діяльності, теорія ігрової діяльності, принципи, закони та закономірності.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4

Додаткова: 3, 5, 6

Семінар 1. Класифікація ігор дітей дошкільного віку як у психолого-педагогічна проблема.

Лекція 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку (2 год.)

Основні складові педагогічної теорії ігрової діяльності дітей як системна цілісність. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Характеристика структурних компонентів ігрової діяльності (мотиваційний, цільовий, змістовий, процесуально-операційний, контрольо-оцінний, результативний). Середовище як об'єктивна умова розгортання гри. Вплив середовища на гру. Функції ігрової діяльності. Характеристика тенденцій розвитку ігрової діяльності в онтогенезі. Об'єктивні закони та закономірності,

за якими розгортається гра. Критерії класифікації ігор дітей. Теорія ігрової діяльності дітей її прикладному педагогічному значенні.

Ключові поняття теми: структура ігрової діяльності, компоненти ігрової діяльності, ігрове середовище, функції гри, розвиток ігрової діяльності, закон соціальної обумовленості гри.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 3, 4.

Семінар 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Змістовий модуль 2

ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 3. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку (2 год.)

Діагностичні методики для виявлення ігрових умінь та ігрових навичок дітей дошкільного віку. Особливості добору методик та способи їх обробки. Вимоги до складання протоколу спостережень за процесом ігрової діяльності, складання протоколу бесіди за тематикою гри.

Діагностика міжособистісних стосунків дітей в процесі гри. Особливості діагностування дітей різного віку.

Ключові поняття теми: діагностика, ігрові вміння, ігрові інтереси, діагностичні методики.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 3, 4, 7.

Практичне заняття 1. Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку

Практичне заняття 2-3. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп

Лекція 4. Планування ігрової діяльності дітей (2 год.)

Теоретичні основи побудови перспективного та календарного плану роботи вихователя. Види планування. Особливості включення в перспективний план роботи з організації ігрової діяльності. Складання тематичного плану роботи з організації ігрової діяльності.

Вимоги до планування роботи з організації ігрової діяльності дітей в різних вікових групах.

Ключові поняття теми: планування, перспективний план роботи,

тематичний план роботи.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінар 3. Ігри в структурі педагогічного процесу ЗДО.

Практичне заняття 4. Особливості тематичного планування ігрової діяльності.

Лекція 5. Організація ігрового простору ЗДО (2 год.)

Розвивально-виховне ігрове середовище ЗДО. Педагогічна доцільність щодо створення розвивально-виховного ігрового середовища в дошкільному навчальному закладі. Ігровий простір ЗДО, зміст та його складники.

Характеристика основних компонентів ігрового простору в різних вікових групах відповідно до чинних нормативно-правових документів.

Ключові поняття теми: ігровий простір, ігрові реквізити, іграшки.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 2, 5, 7.

Практичне заняття 5-6. Створення ігрового середовища в різних вікових групах

Змістовий модуль 3

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 6. Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід

Види ігор дітей раннього віку. Вимоги до підбору ігор та ігрових атрибутів для дітей раннього віку. Особливості створення ігрового простору для дітей раннього віку.

Методика організації ігор різного типу в роботі з дітьми раннього віку. Особливості розвитку ігрових дій дітей раннього віку. Методика добору розвивальних ігор відповідно до індивідуальних особливостей дітей раннього віку.

Ключові поняття теми: ранній вік, ігрова дія, ігри дітей раннього віку.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Практичне заняття 7. Методика організації ігор різного типу з дітьми раннього віку

Лекція 7. Методика організації творчих ігор (2 год.)

Особливості розвитку творчих ігор в дошкільному дитинстві. Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку. Система педагогічних методів і прийомів керівництва. Забезпечення продуктивного функціонування всіх структурних компонентів ігрової діяльності. Методика керівництва сюжетно-рольовими, театралізованими та конструктивно-будівельними іграми дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: творчі ігри, педагогічний супровід гри, методи і прийоми керівництва грою.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 1, 3, 7.

Практичне заняття 8. Педагогічний супровід сюжетно-рольових ігор

Практичне заняття 9. Педагогічний супровід театралізованих ігор

Практичне заняття 10. Педагогічний супровід конструктивно-будівельних ігор

Лекція 8. Методика організації ігор за готовими правилами (2 год.)

Роль ігор з правилами в навчанні та вихованні дітей дошкільного віку. Особливості педагогічного супроводу ігор з правилами. Етапи засвоєння правил дітьми дошкільного віку. Методика керівництва дидактичними та рухливими іграми дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: ігри за правилами, правила гри, методи і прийоми керівництва грою

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 1, 3, 4.

Практичне заняття 11-12. Керівництво іграми з правилами в різних вікових групах

Лекція 9. Українські народні ігри (2 год.)

Типологія та класифікація українських народних ігор. Символіка української народної гри. Особливості підбору українських народних ігор в роботі з дітьми дошкільного віку.

Методика організації українських народних ігор в різних вікових групах.

Ключові поняття теми: українська народна гра, народна символіка.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Практичне заняття 13. Методика організації народних ігор в різних вікових групах.

Лекція 10. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку (2 год.)

Аналіз поняття «квест». Типологія ігрових квестів: лінійний, штурмовий, комбінований. Особливості створення квестових маршрутів для дітей різного віку.

Вимоги до квестових завдань та їх структура. Особливості створення ігрових підказок та їх розташування.

Методика проведення ігрових квестів з дітьми різних вікових груп.

Ключові поняття теми: квест, ігровий квест, типи квестів.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Практичне заняття 14-15. Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах

Лекція 11. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми (2 год.)

Аналіз поняття «гра-стратегія». Структура гри-стратегії та етапи її організації. Вимоги до проблематики ігор. Особливості підготовчої роботи до гри-стратегії. Особливості організації ігор-стратегій з дітьми дошкільного віку в умовах ЗДО. Складання плану розгортання гри-стратегії.

Ключові поняття теми: гра-стратегія, етапи гри.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Практичне заняття 16. Підготовка та проведення ігор-стратегій в

різних вікових групах.

Лекція 11. Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами (2 год.)

Аналіз поняття «інклюзія». Особливості роботи вихователя в інклюзивних групах. Вимоги до організації ігрової діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Організація ігрового середовища в інклюзивних групах. Вимоги до особистості педагога.

Рекомендована література:

Основна: 4, 5.

Додаткова: 4.

Практичне заняття 17. Організація ігрової діяльності в інклюзивних групах

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИКУМ З ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» (6 сем.)

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II			
Назва модуля	Теоретичні основи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку		Передумови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку			
Кількість балів за модуль	59 бал		124 бали			
Теми лекцій	Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей 1 б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку 1б.		Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку 1 б.	Планування ігрової діяльності дітей 1 б.	Організація ігрового простору 1 б
Теми семінарських Занять	Класифікація ігор дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема 11б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. 11б.	Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку 11 б.	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп 22б.	Ігри в структурі педагогічного процесу ЗДО 22б.	Особливості створення ігрового середовища в різних вікових групах 22 б
Самостійна робота	Табл. 6.1 (10 бал.)		Табл. 6.1 (10 бал)			Табл. 6.1 (10 бал)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Семінар 1. Класифікація ігор дітей дошкільного віку як у психолого-педагогічна проблема.

План заняття

1. Історичний досвід класифікації дитячих ігор
2. Характеристика основних класифікаційних груп дитячих ігор.

Практична складова

Вікторина «Знатоки ігор»

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 3, 5.

Семінар 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

План заняття

1. Характеристика структури ігрової діяльності дітей як системного явища.

- Мотиваційний компонент гри.
- Особливості цільового компоненту ігрової діяльності.
- Змістовий (когнітивний) компонент ігрової діяльності.
- Характеристика процесуально-операційного компоненту.
- Контрольно-оцінний компонент гри.
- Результативний компонент ігрової діяльності.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій відповідно до заданої структури.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 3, 4.

Змістовий модуль 2

ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Практичне заняття 1. Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності.

План заняття

1. Аналіз змісту програмного забезпечення ігрової діяльності у чинних програмах ЗДО України та назвати спільне й відмінне у ньому.
2. Аналіз сучасного методичного забезпечення ігрової діяльності в освітньому процесі ЗДО (методичні посібники Л. Артемової, Т. Піроженко та ін.; аналіз змісту періодичних видань)..

Практична складова

Складання порівняльної таблиці за заданими параметрами.

Рекомендована література:

Основна: 1

Додаткова: 5.

Практичне заняття 2-3. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп

План заняття

1. Характеристика критеріїв та показників сформованості ігрових умінь дітей дошкільного віку.
2. Аналіз діагностичних методик для дослідження ігрових інтересів та ігрових умінь.

Практична робота (на базі ЗДО)

Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп, обробка результатів.

Рекомендована література:

Основна: 1,4.

Додаткова: 2,3.

Семінар 3. Ігри в структурі педагогічного процесу ЗДО.

План заняття

1. Вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку в умовах ЗДО
2. Розподіл рухової активності дітей протягом дня.
3. Організація самостійної ігрової діяльності дітей.

Рекомендована література:

Основна: 1,4.

Додаткова: 2,3.

Практичне заняття 4. Особливості тематичного планування ігрової діяльності.

План заняття

1. Складання перспективного плану роботи з організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку
2. Тематичне планування організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку
3. Складання тематичного каталогу ігор для кожної вікової групи.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 2,3.

Практичне заняття 5-6. Особливості створення ігрового середовища в різних вікових групах.

План заняття

1. Характеристика вимог до організації ігрового простору
2. Характеристика ігрового реквізиту
3. Презентація досвіду роботи сучасних ЗДО в організації ігрового простору

в різних вікових групах.

Моделювання ігрового середовища відповідно до заданих умов

Відвідування Київського музею іграшки.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 1,5,6.

Змістовий модуль 3

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Практичне заняття 7. Методика організації ігор різного типу з дітьми
раннього віку

План заняття

1. Особливості розвитку ігрової діяльності дітей раннього віку
2. Характеристика ігор та іграшок для дітей раннього віку
3. Особливості підбору ігрових матеріалів для дітей раннього віку
4. Методика проведення ігор з дітьми раннього віку

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 2.

Додаткова: 5.

Практичне заняття 8. Педагогічний супровід сюжетно-рольових ігор

План заняття

1. Характеристика етапів розвитку сюжетно-рольових ігор.
2. Прямий та непрямий супровід сюжетно-рольових ігор.
3. Особливості збагачення ігрового досвіду дітей.

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 2,5.

Додаткова: 1,5,6.

Практичне заняття 9. Педагогічний супровід театралізованих ігор

План заняття

1. Характеристика етапів організації театралізованих ігор.
2. Правила організації театралізованих ігор.
3. Методика організації театралізованих ігор в різних вікових групах

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 2,5.

Додаткова: 1,5,6.

Практичне заняття 10. Педагогічний супровід конструктивно-будівельних ігор

План заняття

1. Види конструктивно-будівельних матеріалів
2. Етапи зведення споруд дітьми дошкільного віку
3. Самостійні конструктивно-будівельні ігри дітей в різних вікових групах

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 2,5.

Додаткова: 1,5,6.

Практичне заняття 11-12. Керівництво іграми з правилами в різних вікових групах

План заняття

1. Характеристика ігор за правилами
2. Методика організації ігор за правилами в різних вікових групах

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Вирішення педагогічних ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 2,5.

Додаткова: 1,5,6.

Практичне заняття 13. Методика організації народних ігор в різних вікових групах.

План заняття

1. Класифікація українських народних ігор.
2. Специфіка адаптації та організації народних ігор з дітьми різних вікових груп.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 5,6.

Практичне заняття 14-15. Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах

План заняття

1. Характеристика видів квестів: штурмовий, лінійний, коловий
2. Вимоги до завдань квестів різних категорій
3. Особливості організації квестів різних видів з дітьми дошкільного віку.

Практична складова

Складання та проведення ігрових квестів.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 6.

Практичне заняття 16. Підготовка та проведення ігор-стратегій в різних вікових групах.

План заняття

1. Етапи організації ігор-стратегій в роботі з дітьми дошкільного віку
2. Особливості підготовчої роботи до ігор-стратегій
3. Методика проведення ігор-стратегій в різних вікових групах

Практична складова

Складання та проведення ігор-стратегій.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 6.

Практичне заняття 17. Організація ігрової діяльності в інклюзивних групах

План заняття

1. Особливості роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
2. Ігровий простір в інклюзивній групі
3. Методика проведення ігор різного типу в інклюзивних групах.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 4, 5.

Додаткова: 4.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Скласти інтелектуальну карту до теми «ігрова діяльність дітей дошкільного віку» та скласти до неї глосарій з 10 понять.

Змістовий модуль 2

ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

1. Дібрати 2 діагностичні методика для дослідження ігрових умінь (інтересів) дітей дошкільного віку, продіагностувати 5 дітей та обробити результати.

2. Скласти тематичний план роботи з організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку на тиждень.

Змістовий модуль 3

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

1. Скласти план розгортання творчої гри (вид гри та вік дітей за вибором).

2. Підготувати план-конспект організації ігрового квесту з дітьми дошкільного віку.

3. Підготувати план-конспект організації гри-стратегії з дітьми дошкільного віку.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1 МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ			
Тема 1. Теорія гри	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку	Семінарське заняття, модульний контроль		
Змістовий модуль 2 ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема 3. Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 4. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку	Семінарське заняття, модульний контроль		
Тема 5. Планування ігрової діяльності дітей	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 6. Організація ігрового простору	Семінарське заняття, модульний контроль		
Змістовий модуль 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема7. Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 8. Методика організації творчих ігор	Семінарське заняття, модульний контроль		
Тема 9. Методика організації ігор за готовими правилами	Семінарське заняття, модульний контроль		
Тема 10. Українські народні ігри	Семінарське заняття, модульний контроль		
Тема 11. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку	Семінарське заняття, модульний контроль	10	

Тема 12. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
<i>Разом: 60 год.</i>		<i>Разом: 60 балів</i>	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Практикум з ігрової діяльності» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за 6-7 семестри

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	15	15
2.	Відвідування семінарських занять	1	3	3
3	Відвідування практичних занять	1	17	17
4.	Виконання самостійних робіт	10	6	60
5.	Робота на семінарському занятті	10	3	30
6.	Робота на практичному занятті	10	17	170
7.	Модульна контрольна робота	25	5	125

Максимальна кількість балів 184

Дисципліна з заліком $441:100=4,41$; Студент набрав 441 бал; Розрахунок $441:4,41 = 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.

У процесі оцінювання навчальних досягнень спеціалістів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, есе.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

«незадовільно»	Виставляється студентіві, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентіві, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
----------------	---

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. колектив: Г. В. Беленька [інш.]; наук, ред.: Г. В. Бєленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України ; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. – Київ : Київ, ун-т ім. Б. Грінченка 2016, –304 с.
2. Гра дошкільника: теорія і практика. Дайджест 5 / Упор. Г. І. Григоренко. – Запоріжжя ТОВ «ЛІПС», 2007. – 196 с.
3. Кудикіна Н.В. Теорія ігрової діяльності: моногр. / Н.В. Кудикіна. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 236 с.
4. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / 2-ге вид., зі зм. та доп. / авт.-упор. А. П. Бурова. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 296 с.
5. Павелків Р. В. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку // Дитяча психологія : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. - К. : Академвидав, 2011. – 373 с.

Додаткова література:

1. Гончаренко А. М. Граємо разом – з іграшками та без них / А. М. Гончаренко // Дошкільне виховання. –2014. – № 2. – С. 10-12.
2. Ігрова діяльність у дошкільній освіті п'ятирічних дітей (педагогічний супровід до програми «Дитина») : навч.-метод. посіб. / [Г.В. Беленька та ін. ; за заг. ред. Н.В. Кудикіної] ; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, Пед. ін-т. – К. : Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 219 с. – Бібліогр. в кінці розд. – 230 с.
3. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / За ред. Г. С. Тарасенко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 320 с.
4. Піроженко Т. О. Ігрова діяльність дошкільника. Старший дошкільний вік: навч-метод. посіб. / Т. О. Піроженко, К. В. Карасьова. – К.: Генеза, 2014. – 96 с.
5. Поніманська, Т.І. Дошкільна педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Тамара Іллівна Поніманська. – К. : Академвидав, 2013. – 456 с.
6. Методична скарбничка вихователя – 2017. – №1-12.

**Робоча програма навчального курсу
«ПРАКТИКУМ З ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Стаєнна Олена Олександрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти